

ακρόπρωρο

Τρίτη, 19 Ιουνίου 2012
7:39 μμ

Σημασία:

Ακρόπρωρο (το) μτγν. Και νεώτερο το ακρότατο μέρος της πλώρης: Στράβων : ακρόπρωρον ξύλινον. | | νεώτ ναυτ. προτομή ανθρώπου ή ζώου ή αλληγορική παράσταση, που τοποθετείται στην πλώρη του πλοίου σαν έμβλημα κατω από τον πρόβολο (μπομπρέσο).

στη θέση που συνδεονται οί κερκίδες
Και δελφίνες του πλοίου. δημ. φιγούρα.

Τὸ ξόανον ἢ ἀκρόπρωρον, la figure, ἢ φιγούρα, figure.

9334.11 [20]

ξόανον (το) {ξοάν-ου | -ων} **1.** ξύλινο λατρευτικό άγαλμα, ομοίωμα θεού, όχι περίτεχνα κατασκευασμένο, που συχνά διατηρεί το σχήμα τού κορμού τού δέντρου από το οποίο έχει κατασκευαστεί: το - τής Ταυρίδος Αρτέμιδος **2.** (μτφ. ως χαρακτηρισμός) (α) πολύ δύσμορφος, άσχημος άνθρωπος (β) ανόητος άνθρωπος. ❖ ΣΧΟΛΙΟ λ. ανόητος. | ΕΤΥΜ. < αρχ. ξόανον < ξο- (ετεροιωμ. βαθμ. τού ρ. ξέω, βλ.λ.) + πα-ραγ. επίθημα -ανων (πβ. κ. δόκ-ανον)].

Το ξόανο είχε αποτρεπτικό χαρακτήρα και γιατί το τοποθετούσαν στην πλώρη.

Παρουσιαση (Video) :

[ακρόπρωρα](#)

Ετυμολογία:

Ακρον+πρωρα

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά : **polena** Θηλ. Ενικ. (πληθ.: polene): (Ναυτ.) Διακοσμητικό άγαλμα στην πλώρη του πλοίου
Αγγλικά: **figurehead** : Από το 1765, Από τα [figure](#) + [head](#). Αρχικά σημαίνει ακρόπρωρο; Μεταφορικά από το 1883 σημαίνει "leader without real authority", **ηγέτης ψιλῶ ὀνόματι** ,

Pasted from <http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=figurehead&searchmode=none>

Γαλλικά: poulaine, la figure^{9334.11}

Εικόνες

ΑΚΡΟΠΡΩΡΟ ΜΕ ΓΟΡΓΟΝΑ

ΑΚΡΟΠΡΩΡΟ : ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΙΓΟΥΡΑ

Εικόνα Ρωμαϊκού ακροπρωρου

Συγγενικά

Άφλαστα = στολίδια **πρύμης**

ἈΦΛΑΣΤΟΝ, ου (τό), d'ἀ et φλάσθαι, suivant Eustathe, partie très-élevée et en saillie à l'extrémité de la poupe des vaisseaux anciens; elle était composée de plusieurs pièces, dont l'ensemble formait des ornements ordinairement en forme de plumes ou de queue d'oiseau. Elle se nommait chez les Latins *aplustre*, mot que Festus fait venir d'*amplius*, mais que Vossius, avec plus de raison, croit d'origine grecque: Ἐκτῶρ δὲ πρύμνηθεν ἐπι λάβειν, οὐχὶ μεθίει ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, *Il.* XV, 716, et *Hector après avoir saisi la poupe ne la lâche point et en tient le haut de ses mains.*

ΚΟΡΥΜΒΟΣ, ου (ὶ), de κάρα, proprement, tête, sommet; au pluriel ΚΟΡΥΜΒΑ, la partie la plus élevée et recourbée à l'extrémité du vaisseau homérique, sans distinction de côté dans l'Iliade: Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα, *Il.* IX, 241, *car il se fait fort d'enlever les ornements élevés des vaisseaux.* Mais suivant l'Étymologique, c'était l'ornement ou bec de la proue seulement, ce qui serait d'accord avec l'interprétation du scholiaste de Lycophron; dans ce poëte, en effet, ce mot exprime

Το σύνολο των στολισμάτων της πλώρης ενός πλοίου ονομάζεται επίσημα "**ακροστόλιον**".

50. Ἀκροστόλιον, Ἀφλαστον, Κόρυμβα.

ἈΚΡΟΣΤΟΛΙΟΝ, ου (τό), *acrostole*, proprement, le haut du στόλος, partie saillante et arrondie qui formait l'avant ou proue des vaisseaux anciens, et dont la saillie commençait à l'endroit où finit l'étrave de nos vaisseaux modernes. Les proportions gigantesques et inusitées données à la proue tout entière, dans le passage suivant, se rapportent à la fameuse galère de Déimétrius dont Athénée nous a laissé la description, et peuvent servir d'échelle pour calculer approximativement les proportions ordinaires des vaisseaux anciens. Ὑψος δὲ ἕως ἀκροστολίου τεσσαράκοντα ἑκτὴ πηχῶν· ἀπὸ δὲ τῶν πρυμνητικῶν ἀφλάστων ἐπὶ τὸ τῆ θαλάσσης μέρος αὐτῆς τρεῖς πρὸς τοῖς πενήκοντα πήχεις, *Athen.* V, 203, f, *la hauteur jusqu'à l'acrostole était de quarante-huit coudées, et depuis le haut de la poupe jusqu'à la partie qui entre dans la mer de cinquante-trois coudées.* Après les victoires navales cette partie, détachée des vaisseaux vaincus, était conservée comme trophée et portée en triomphe par les vainqueurs: Ἔτι δὲ πλείω κομίζων ἀκροστολίας τῶν διεφθαρμένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ κειρατημένων, *Plus. Alcib.* 32, *de plus portant un grand nombre de proues des vaisseaux qu'ils avaient pris ou détruits.*

Τὰ ἄφλαστα, les sculptures, (τὰ στολίδια τῆς πρύμνης), *sternmouldings.*

Νίκος Καββαδίας

Η πλώρια Γοργόνα μια βραδιά
πήδησε στον πόντο μεθυσμένη,
δίπλα της γλιστρούσαν συνοδιά
του Κολόμβου οι πέντε κολασμένοι.

Αρμίδα

Η ξύλινη που όλοι αγαπήσαμε Γοργόνα
καθώς βουτά παίρνει παράξενες ανάσες
Προτού κολλήσουμε για πάντα στις Σαργάσες
μας πρόδωσε μ' ένα πνιγμένο του Νορόνα

Μαρέα

Περαστική τώρα η Γοργόνα η τροπική
σε βλέπει αδιάφορη κι απέ σε φέρνει βόρτα.
Αλλιώςτικες όσες σταμπάρουν* ναυτικοί
κι άλλες αυτές που σε τραβούσανε στα πόρτα.

Θαλασσία πανίς

*) Εδώ προκειται για το υβριδιο (γυναίκα-ψάρι) της Λαϊκης παράδοσης : Συνηθες θέμα τατουάζ των ναυτικων.

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis